KANCELARIA
SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 9 lipca 2019 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 1226)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem uchwalonej przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw ustawy jest dostosowanie krajowych regulacji do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 60 I z 02.03.2018, str. 1, z późn. zm,) poprzez wskazanie w ustawie, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem odpowiedzialnym w rozumieniu art. 7 ust. 1 tego rozporządzenia w zakresie przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów (art. 1 pkt 2 i 3).

Ponadto ustawa ma na celu uelastycznienie struktury organizacyjnej UOKiK poprzez rezygnację ze wskazania w ustawie siedzib delegatur UOKiK oraz dookreślenie, że Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje Urzędowi statut określający jego organizację oraz zadania i rozmieszczenie delegatur Urzędu (art. 1 pkt 5).

Zwiększa się liczebność Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów z 9 do 16 rzeczników konsumentów (art. 1 pkt 8).

ul. Wiejska 6/8, 00-902 Warszawa, tel. 22 694 95 34, faks 22 694 91 06, e-mail: Aldona.Figura@senat.gov.pl

Dookreślono zasady stosowania ulgi w spłacie kary pieniężnej, co będzie stanowiło pomoc de minimis. W przypadku odroczenia uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożenia jej na raty, Prezes Urzędu naliczy od nieuiszczonej kwoty odsetki w stosunku rocznym w wysokości wynoszącej 50% stawki odsetek za zwłokę, o której mowa w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, od dnia następującego po dniu złożenia wniosku (art. 1 pkt 13).

Ustawa umożliwia Prezesowi UOKiK dostęp do tajemnicy skarbowej (art. 2) oraz tajemnicy bankowej (art. 3).

Pozostałe zmiany mają charakter dostosowujący.

Ustawa ma wejść w życie co do zasady po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, po upływie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia wejdą przepisy dotyczące zmian w strukturze organizacyjnej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę w dniu 4 lipca 2019 r. Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 3542). Prace nad ustawą prowadziła Komisja Gospodarki i Rozwoju, która przedstawiła sprawozdanie w druku sejmowym nr 3570. Komisja wprowadziła nieznaczne zmiany o charakterze legislacyjnym.

W drugim czytaniu zgłoszono poprawkę zmierzającą do tego, aby sprawozdanie jakie przedstawia Rzecznik Konsumentów staroście albo prezydentowi miasta było przez te podmioty opiniowane, a nie zatwierdzane (druk sejmowy nr 3570-A).

III. Uwagi szczegółowe

Zmiany zawarte w art. 1 w pkt 5 i 7 są nieprawidłowo skonstruowane. Zgodnie z § 85 i § 86 Zasad Techniki Prawodawczej obowiązuje zasada zakazu nowelizacji dorozumianej co oznacza obowiązek wyraźnego wskazywania w przepisie zmieniającym zmian dokonywanych przez ten przepis.

Nowelizacja dorozumiana oznacza takie wprowadzenie norm prawnych do systemu prawa, które, co prawda, mają zastąpić dotychczasowe regulacje, jednakże fakt ten nie jest w sposób wyraźny wskazany. Adresaci norm obowiązujących dotychczas mogą w takiej

sytuacji w ogóle nie zauważyć, że jakiekolwiek zmiany zaszły. Adresat przepisu ustawy nie może domyślać się na czym zmiana polega. Zastosowana w ustawie technika komplikuje proces ewentualnej interpretacji prawa czy ustalenia stanu prawnego, gdyż samo ustalenie istnienia i zakresu zmiany zależy od oceny interpretującego.

IV. Propozycje poprawek

1) w art. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) w art. 33:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W skład Urzędu wchodzą Centrala w Warszawie, delegatury Urzędu oraz laboratoria nadzorowane przez Prezesa Urzędu.”,

b) uchyla się ust. 2–6;”;”;

2) w art. 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje Urzędowi statut określający jego organizację oraz zadania i rozmieszczenie delegatur Urzędu.”;

3) w art. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie”

„7) w art. 43:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzecznik konsumentów, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przedkłada staroście (prezydentowi miasta) do zaopiniowania roczne sprawozdanie ze swojej działalności w roku poprzednim oraz przekazuje je Prezesowi Urzędu w terminie 7 dni od zaopiniowania przez starostę (prezydenta miasta).”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku niezaopiniowania przez starostę (prezydenta miasta) sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, rzecznik konsumentów przekazuje sprawozdanie Prezesowi Urzędu w terminie do dnia 10 maja każdego roku.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rzecznik konsumentów przekazuje na bieżąco Prezesowi Urzędu wnioski i sygnalizuje problemy dotyczące ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań przez organy administracji rządowej.”.

Aldona Figura
Główny legislator